

Motion till riksdagen

1987/88:Jo28

av Bengt Silfverstrand m. fl. (s)

med anledning av prop. 1987/88:85 om
miljöpolitiken inför 1990-talet

Ett av skälen till att effekterna av miljöföroreningarna nu tilltar är att motståndskraften mot olika föroreningar i vissa fall är på väg att bli förbrukad. Vi har enligt min mening nått en punkt där vi på ett helt annat sätt än tidigare är skyldiga att ta reda på vilka långsiktiga effekter på miljön som kan förväntas och att anpassa våra beslut på ett sådant sätt att vi får goda säkerhetsmarginaler. Hänsynen till miljön framstår därför som en allt viktigare faktor vid olika typer av beslut. Den måste därför genomsyra alla samhällssektorer. *Olika verksamheter måste rymmas inom gränsen för vad människan och naturen tål.*

Så skriver miljö- och energiministern bl. a. i den miljöproposition som på många sätt innebär ett genombrott på miljöpolitikens område. Propositionen innehåller flera konkreta förslag till åtgärder för att förebygga och begränsa föroreningen av luft, mark och vatten.

Även om helhetsintrycket således är gott finns det anledning att framhäva behovet av preciseringar och skärpningar på en del punkter.

Utgångspunkten för denna motion är just den centrala meningen att det är vad människan och naturen tål som måste vara grunden för vilka utsläpp som skall tillåtas från olika typer av anläggningar. För att kunna leva upp till detta grundläggande krav måste tillåtlighetsreglerna i miljöskyddslagens 4 och 5 §§ skärpas. Den avvägning som vid meddelande om tillstånd i dag i huvudsak görs mellan enskilda företagsekonomiska och samhällsekonomiska intressen måste i högre grad ske mellan skador på människor å ena sidan och kostnader för att eliminera eller reducera utsläppen å den andra. Därför måste nämnda regler ges den utformningen att det klart framgår att människa och miljö sätts före ekonomi och vad som är tekniskt möjligt.

Förslag: Skärpning av miljöskyddslagens tillåtlighetsregler med tonvikten lagd på att olika verksamheter måste rymmas inom gränsen för vad människan och naturen tål.

För att leva upp till denna målsättning måste 8 a § i ML också kompletteras med kvalitetsnormer i enlighet med vad som föreslagits i motion 1987/88:Jo800. Detta innebär t. ex. att i område X får bara släppas ut en viss halt kväve per liter, dock högst så och så mycket kväve totalt/år. Man inför alltså dels en maximihalt, dels en högsta tillåtna totalmängd. Tak för utsläppen bör också införas för cancerframkallande och stabila ämnen som klorerade kolväten och tungmetaller.

Som flera remissinstanser påpekat är en tid av 15 år till dess att skadliga utsläpp av stabila organiska ämnen har blivit föremål för åtgärder alltför lång.

Förslag: Åtgärder för att minska utsläppen av klorerad organisk substans till 1,5 kg per ton massa påbörjas inom två år. Förbud mot klorblekning av pappersmassa införs senast 1995.

Koncessionsnämndens beslut om tillstånd till miljöfarlig verksamhet sker efter offentlig förhandling. Besluten fattas av 4 nämndledamöter av vilka ingen företrädar konsument/miljövårdsintressen.

Förslag: Företrädare för konsument/miljövårdsintressen skall ingå i koncessionsnämnden.

Det framstår som en klar brist i nuvarande och föreslagen lagstiftning att koncessionsnämndens tillstånd till miljöfarliga industriutsläpp inte kan överklagas av andra än statens naturvårdsverk. De intressen och sakägare som närmast berörs av den miljöfarliga verksamheten bör ges denna överklagningsrätt.

Förslag: Ideella miljöorganisationer och sakägare, t. ex. grannar till miljöstörande industrier, medges rätt att begära omprövning av koncession.

Flera remissinstanser uttalar sig klart positivt till det förslag om miljörevisor i företagen som framförts av utredningen För en bättre miljö (SOU 1987:32). En miljörevisor skulle förutom rent granskningsarbete också kunna ge företaget en kvalificerad rådgivning beträffande tekniska miljöskyddsåtgärder. Därigenom kan miljörevisorsfunktionen få en förebyggande och utvecklande roll i företagets miljöskyddsarbete. Erfarenheter av miljörevisor är mycket goda i USA, där en undersökning av naturvårdsverket EPA visar att företag med miljörevisor kan visa potentiella investerare att de har miljöproblemen under kontroll, vilket underlättar deras tillgång till kapital.

Miljörevisorer kan, som Lunds universitet föreslår i sitt remissvar till utredningen, med fördel införas som en tidsbegränsad försöksverksamhet fr. o. m. juli 1989. Denna försöksverksamhet kan sedan bilda underlag för beslut om miljörevisorerens arbets- och ansvarsområden, deras utbildningsbehov och skyddandet av deras integritet.

Förslag: Tidsbegränsad försöksverksamhet med miljörevisorer i företagen inleds den 1 juli 1989.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om åtgärder för att stärka miljöskyddslagen.

Stockholm den 5 april 1988

Bengt Silfverstrand (s)

Birthe Sörestedt (s)

Hans Pettersson (s)

i Helsingborg

Maja Bäckström (s)

Bo Nilsson (s)